

07.03.25

7-А кл.

Історія України

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Галицьке та Волинське князівства.

Мета уроку: визначати особливості політичного і соціально-економічного життя Галицького та Волинського князівств, у XII – першій третині XIII ст., охарактеризувати господарську та політичну культуру Русі в XII – першій половині XIII ст., розвиток церкви і мистецтв у цей період, проаналізувати причини передумови політичної децентралізації (дроблення) Київської держави; розвивати увагу, пам'ять, мислення, вміння аналізувати та робити висновки, удосконалювати навички роботи з історичною картою та підручником.

Актуалізація опорних знань

Історичний диктант

- 1).Протягом першого десятиліття 12 ст. руські князі боролися з...
- 2).Найактивнішим учасником боротьби був...
- 3).Володимир Мономах став князем київським у...
- 4).Попередником Володимира Мономаха був...
- 5).Дідусем по матері у Володимира Мономаха був...
- 6).Володимир Мономах став автором книги ...
- 7).Володимир уклав з половцями ... мирних угод ...
- 8).За правління Володимира було укладено...
- 9).Ім'я дружини Володимира Мономаха...
- 10).Мстислав Володимирович отримав ймення...
- 11).Мстислав правив протягом...
- 12).Держава, що складається з кількох самоврядних утворень, за якими зберігається певна самостійність – це

Мотивація навчальної діяльності

Вивчення нового матеріалу

Галицько-Волинські землі були багатим краєм. На той час, коли сюди поширилася влада київських князів, тут уже були міста, розвивалося сільське господарство, ремесла. З 10 ст. київські князі розглядали ці землі як свою вотчину. Проте, як засвідчили подальші події, міцної опори серед місцевих бояр київські володарі не мали. Після смерті Ярослава Мудрого Галичина дісталась його внукові Ростиславу Володимировичу. Волинь залишилась під безпосередньою владою київських князів до середини 12 ст.

Робота з картою

Галицьке князівство виникло в результаті самостійного розвитку, а не розпаду Київської Русі.

З ослабленням Київської Русі в 1097 р. На Любецькому з'їзді Галичину закріпили за династією *Ростиславичів* (Ростислав – онук *Ярослава Мудрого*).

Найбільша проблема

не хотіли визнати
зверхність князя. Вони
намагались встановити
паралельне **олігархічне**
правління (правління
невеликої групи багатих і
впливових людей).

БОЯРИ

Останнім представником династії Ростиславовичів був син
Ярослава Осмомисла **Володимир Ярославович**.

Початок Галицької династії

В ході боротьби за **вотчину** було приєднано Галицькі землі. Об'єднав усі дрібні князівства в єдине Галицьке князівство син Володаря **Володимирко Володаревич**. В **1141р.** зробив своєю резиденцією **м.Галич**

Діяльність

- Розширив кордони Галицького князівства до гирла Дністра
- відносини з Угорщиною, Польщею та Візантією
- Воював з боярами
- Встановив добрі відносини з руськими князями в час міжусобної боротьби
- Захопив у 1158р. М.Київ
- Завдав нищівної поразки Івану Берладнику, який зазіхав на Галицькі землі і почав підкорення Берладських земель (сучасні землі Румунії)
- Поставив під свій контроль землі сучасної Молдови і Придунав'я.

Ярослав Осмомисл

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей

https://youtu.be/u_fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

Волинська земля до середини XII ст. перебувала у складі Київської Русі.

Волинське князівство виникло як і Галицьке (самостійний розвиток)

було менше усобиць і слабшим був вплив бояр

землі стають незалежними від Києва в 60-ті рр. XII ст.

Робота з візуальними джерелами

- Землі стають незалежними від Києва в 60-ті рр. XIIст.
- Зумів забезпечити Волинь своїй родині.
- Волинська земля розвивалась як незалежне князівство (**Мстиславичі**).

ВНУК ВОЛОДИМИРА
МОНОМАХА

Мстислав Ізяславович

- Але міжусобиці не минули і Волинські землі. Подолати їх і об'єднати Волинь вдалося князю **Роману Мстиславовичу**.
- Після смерті Володимира, Галицького князя, він об'єднав у **1199р.** ці обидва князівства, утворивши Галицько-Волинську державу.

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Території Галичини й Волині, що їх заселяли слов'янські племена, останніми увійшли до Русі за часів Володимира Великого.

- На галицьких землях упродовж століть сформувався особливий політичний устрій, де панівну роль у державних процесах відігравали місцеві впливові бояри. Тому засновникові Галицького князівства - Ростиславові та його нащадкам доводилося постійно приборкувати бояр, що послаблювало позиції князя.
- Ярослав Осмомисл - найвідоміший галицький князь, який розширив кордони Галицького князівства і проводив далекоглядну зовнішню політику, підтримуючи добросусідські відносини з іншими країнами і з руськими князями. Князь Ярослав оспіваний у «Слові о полку Ігоревім» як мудрий і сильний державець. Це дає підстави дослідникам вважати, що автором твору міг бути сам Осмомисл. • Волинь здобула незалежність від Києва за часів онука Володимира Мономаха - Ізяслава Мстиславовича. Проте зміцнення князівства і центральної влади князя пов'язане з іменем Романа Мстиславовича. Князь Роман уславився як активний учасник війн проти половців, однак найбільшої слави зажив завдяки походу на Галич і об'єднанню Волині й Галичини в одну державу.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/CvIw7ekf-QI?si=GCgm7ahy638GdQjk>

Запропоновані факти розподіліть по відповідних колонках таблиці.

Галицьке	Волинське

1. Об'єднане Володимирком Володаревичем.
2. Мало кордон з литовськими племенами.
3. Столиця — місто Володимир.
4. Сильна влада боярства.
5. Першим відокремилося від Русі-України.
6. Правила династія Мономаховичів.
7. Князем був Ярослав Осмомисл.
8. Уважалося володінням київських князів.
9. Розширило територію до пониззя Дунаю.
10. Належало Ростиславичам.

Домашнє завдання:

***Прочитати §16 (1 пункт).**

***Запишіть роки правління, внутрішню і зовнішню політику Ярослава Осмомисла.**

***Повторити тему «Правління В. Великого».**

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!